

Megint nyár lesz, megint hőség lesz!

A 2010-2019. évek közötti 10 év volt az emberiség történetének legforróbb évtizede, a 2019-es év volt Magyarország utóbbi 100 évének legmelegebb éve, és a 2020. első 3 hónapja is melegrekordokat döntött hazánkban. Ha megint nyár lesz, megint meleg lesz! Mit tehetünk Mi itt Szekszárdon? Zöldítsünk és őrizzük meg a már meglevő zöldterületeinket!

2009-ben Szekszárd város képviselőtestülete felelősségteljesen úgy döntött, hogy csatlakozik a hazai Klímabarát Települések Szövetségéhez, mert fontos volt a település, a Szekszárdiak jövője. Fontos volt az, hogy az éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodás érdekében a városlakók és a városvezetők gondolkodása egyaránt változzon. 2009 óta a Zöldtárs Alapítvány – az Önkormányzat klímaalapjának támogatásával – számos programot, lakossági és iskolai akciót szervezett annak érdekében, hogy Szekszárd tisztább, zöldebb, a lakosság pedig környezettudatosabb legyen. Az önkormányzat is zászlajára tűzte a környezetvédelem ügyét, gondoljunk többek között a szelektív hulladékgyűjtési rendszer fejlesztésére, vagy a „Szekszárd Zöld város” programokra.

Az éghajlatváltozás Szekszárdot érintő egyik legsúlyosabb hatása a nyári hőhullámos időszakok egyre gyakoribb megjelenése. A hőhullámok, a hőségnapok (amikor a napi maximális hőmérséklet 30 °C fölött van), a forró napok (amikor a napi maximális hőmérséklet 35 °C fölött van) száma rendkívüli mértékben megnőtt az elmúlt 40 évben.

A Tolna Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Osztályának Szekszárd Keselyűsi úti meteorológiai mérőhelyének elmúlt 40 évi adatai alapján az 1980-1989-es évtized hőség és forró napjainak száma megduplázódott a 2010-2019-es évtizedre. (Az 1980-1989. évek közötti 10 év alatt Szekszárdon május-június-július-augusztus-szeptember hónapokban, éves átlagban összesen 25 nap/év hőség- és forró nap volt, ezzel szemben a 2010-2019. évek közötti 10 év alatt Szekszárdon május-június-július-augusztus-szeptember hónapokban, éves átlagban összesen 51 nap/év hőség- és forró nap volt.)

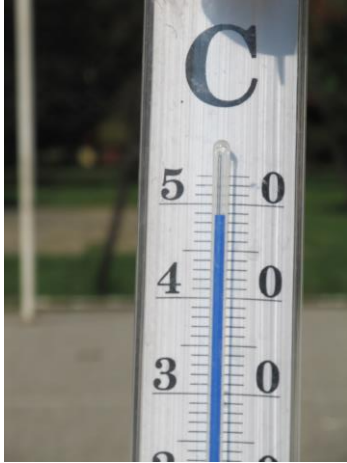
Szekszárdon a hőségnek leginkább kitett városrészek a város lakótelepei. Ezek a többemeletes betonépítmények, a környezetükben levő beton-aszfalt utakkal, parkolókkal a „városi hősziget” jelenség központi helyei. A nyári hőségben egyébként is meleg környezetükhöz képest még 5-10-15 °C-al forróbb hőszigetek a nappal magukba gyűjtött hőmennyiséget éjjel sugározzák ki, ezáltal teszik szinte elviselhetetlenné a nyári lakótelepi életet.

A hőség, a hőhullámok elleni védekezésre alapvetően 3 lehetőség van.

1. Az emberek jó egészségi állapotuk fenntartásával, megőrzésével, helyes táplálkozással (folyadékpótlással!) és a fizikai aktivitás csökkentésével javítják a hőséggel szembeni tűrőképességüket.
2. Második lehetőség a ház, a lakás felmelegedésének csökkentése, hőszigeteléssel (pl. nyílászárók), légkondicionálással, éjszakai szellőztetéssel stb.
3. A 3. lehetőség a lakókörnyezet hűtése. Erre kiváló lehetőség a környezetünk (kert, közterület, park) zöldítése, fásítása. Az alábbi táblázat talán érzékelteti a zöldterületek kedvező hatását.

2015. augusztus utolsó napján a Zöldtárs Alapítvány két önkéntese és egy hőmérő útnak indultak Szekszárdon délután 14.00 órakor, és 15.30-ig meg sem álltak, csak mértek és mértek. Úgy érezték, hogy meleg van, de alig hittek a szemüknek.

A hőmérséklet mérés helye, Szekszárd ...	Mért értékek (°C)	A mérés időpontja (2015. augusztus 31. 14.00 – 15.30 óra között)
Béri Balogh Ádám utca 91. D-i előkert	46 °C	14.00 – 14.20 között
Béri Balogh Ádám utca 91. D-i bejárat előtt	48 °C	
Béri Balogh Ádám utca 91. előtt 10 m-re egy lombos fa alatt	34,5 °C	
Béri Balogh Ádám utca 107. előtti játszótér homokozója, árnyékot adó fa alatt	34 °C	14.20
Béri Balogh Ádám utca 117. aszfalozott focipálya	49 °C	14.38
Tesco parkoló	48 °C	15.05
Szekszárd központi sétakert Babits szobor melletti lombos fa alatt	33 °C	15.30



Béri Balogh Ádám utca 117. aszfaltozott focipálya



*Béri Balogh Ádám utca 107. előtti játszótér
homokozója, árnyékot adó fa alatt*

Szekszárd egy kellemes, szerethető, zöld kisváros, azonban az egyre forróbb nyarak fokozottan igénybe veszik a városlakók (különösen a „hőszigetlakók”) egészségét, ezért is lehet támogatni a városvezetés folyamatos törekvését a város zöldítésére. **Az előzőek alapján talán megfontolandó a Szekszárdiak véleményét 2020. áprilisában megosztó, zöld területen megvalósuló orvosi rendelő beruházás létjogosultsága, a Béri Balogh Ádám utca és a Szabó Dezső utca kereszteződésében.** Szabad-e a Béri B. Á. utcai és Szabó Dezső utcai érintett lakók nyári-hőhullámos megpróbáltatásait tovább fokozni?

Továbbá, mint köztudomású, a COVID-19 nevű vírus a légzőszervet támadja. A város tüdejét, légzőszervét a kisebb-nagyobb foltokban lévő zöldfelületek, parkok alkotják. Ezek károsítása olyan, mint amikor a tüdő hörgőit vírus támadja.

Több tanulmány is megjelent, hogy a vírus a nano (milliméter milliomod része) méretű porokhoz tapadva jut le a mélyen a légzőszervbe. A Szekszárdot alkotó löszös területeken a jelenlegi nagy szárazságban különösen megnövekszik a levegő szállópor koncentrációja, időnként a feltámadó tavaszi szélben kisebb porviharoknak lehetünk tanúi. Ez a légszennyezés fokozott kockázatot jelenthet a sűrűn lakott területeken a vírus terjedése szempontjából. A fák levelei megkötik a szállópor nagy részét.

A jelenlegi helyzetben - amikor egy olyan lakótelep mellett kívánják a zöldterület harmadát felszámolni, ahol az egyik oldalon főközlekedési út, parkoló, és csupa beton ontja nyáron a meleget, és a házak másik oldalán ez a zöldfelület az egyetlen, ami a lakók számára a koronavírus okozta járvány idején megközelíthető gyalog levegőzés, mozgás céljából – a zöldterület csökkentése tényleg illeszkedik a „Zöldítsük Szekszárdot” közös ügyünkhöz?

Zöldtárs Alapítvány, Szekszárd, 2020. április 30.